

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 8 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.	Félévre . . . 9 kor. — III.
Negyedévre . 3 kor. — III.	Negyedévre . 4 kor. 50 III.	Negyedévre . 4 kor. 50 III.	Negyedévre . 4 kor. 50 III.

Felolós szerkesztő és fapublikon:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Péter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Kiegyezés veszekedéssel.

A bécsi Reichsrathban tegnap megkezdték a kiegyezés tárgyalását s mi természetesebb annál, minthogy a nagy nehezen megkötött békét újra háborúsgal kezdték. Esztendőig tartott az alku, a tárgyalás és a veszekedés, a míg a két kormány valahogy megállapodhatott a vámközösség további főtartásában.

Ez idő alatt Ausztriában folyton tüzeltek ellenünk, azzal a bizonyítással, hogy Magyarországnak nincs is világosan tisztázott joga az önálló gazdasági berendezkedéshez. Most pedig, hogy vége az alkudozásnak, most, hogy Ausztria fölszabadult a szörnyű lidércnyomás alól, a mely ipari termelését az elkülönített vámterület révénél fenyegette, most könnyedén és vigan — folytatja a régi játékot. Más címen és más ürügyön, de egy azon szives indulattal gyűlölködik, agyarkodik és áskálódik ellenünk s a mi törvényes benső kapcsolatunkat (mint valami rosszul sikerült házasságét) ugyancsak megutáltatja velünk.

Ismeretes az a zsidó adoma, a mely két konkurrens hitsorsos kibéküléséről szól. Találkoznak a hosszú napon, a mikor minden ember tartozik kölcsönösen megbocsátani az ellene elkövetett vétkeket; találkoznak és kibékülnek. Azután szól az egyik: „Most kívánok neked minden jót!” Erre a másik fölriad: „Már megint kezdod?”

Szakasztott ilyen a mi állapotunk Ausztriával szemben. — Alig békültünk ki azon a réven, hogy minden jót kívánunk egymásnak, ő már megint kezdi. A kiegyezésben természetszerűen föltételezett kölcsönös jó szándékot olyanformán juttatja kifejezésre, mintha valójában nem az egyezséget és a békés együttélést keresné, hanem a bomlást és a vizsályt.

A Reichsrathban tegnap felszóltat hat osztrák hazafi közül csak egy vallotta magát lojálisan a kiegyezés hívének; de az is abból az okból, hogy az össz állam sikeresen nézzen elébe a jövőnek. *Egyébként pedig minden fölszóaló Magyarország ellen és a magyar nemzeti érdekek ellen foglalt állást. S e közben olyan*

furesaságok is megestek, hogy míg az egyik szónok azon sópáncodott, hogy a vámközösség mennyire kedvez a magyar érdekeknek, addig a másik a kiegyezés legnagyobb hibájául róttá föl azt, hogy csak tíz évre lehet megkötni. *De voltak egyenesen durva kirchanások is Magyarországon ellen.*

De ezek az ellenséges és gyűlölködő hangok az utóbbi időben nagyon sűrűn szólnak át Bécsből s oly rendszeres és tervszerűnek mondható Magyarország galád megszólása s Magyarországon jogainak, törvényeinek és törvényes önállásának megtámadása, hogy célzatos iránya szembezőkő és nyilvánvaló.

Hasztalan erőlködés ez, a mely a magyar józanságot meg nem téveszti. Magyarország megy a maga útján s történelmi multja böles tanulságai szerint iparkodik megóvni érdekeit s jövője boldogulásának útját. Néha elveti a módot, de a célt soha szem elől nem téveszti. Az osztrák nyelvöltögetésnek nincs hatása ránk. A kutya ugat s a karaván halad.

Március.

Irtá: **Revicky Irma.**

Ha márciusa nem volna az évek, Ha át nem élné forradalmait; Akkor májusa sem lenne szegénynek, Mert örökös tél uralkodna itt . . .

Március a természetben és a történelemben a szabadság klasszikus hónapja. A természet akkor széttöri a télnek rábilincseit s előbujik a szerény ibolya. S:

Riad a rét, az erdő zaja zendül,
A fü is érzi, hogy zsarnoka nincs,
A hegy futárját leszalasztja fentről,
Hogy rajta is már tágul a bilincs.

Ha aztán — mint most szemléljük — a kikelet elkezd a jég bilincseinek tördelését és a rügyek burkainak felfakasztását, ha a barna barázdákból a nap felé igyekeznek a zöldelő vetések, akkor lélekben üdvözöljük a feltámadottat, ki győzelmesen háritotta el a követ a sir ajtajáról és diadalmaskodva ragadta el a halál hatalmát.

Mikor pedig a március ibolyadiszenben és napfényben közeledik közepe felé, akkor, március 15-én az egész ország megemlékezik drága halottjairól, a kik

ott nyugosznak a felkoszoruzott hantok alatt, melyeket egy-egy magas oszlop jelöl . . .

Egy ilyen fönséges obeliszk itt a Mátyus-földjén is áll, Kosztolnán. És minden esztendőben március 15-én és október 6-án, odasereglik városunk színjava és az „ifjuság” ajkáról felzendül akkor a Hymnusz:

„Isten áld meg a magyart!” . . .

És a lelkes közönség szépen megkoszoruzza a „honvéd-szobrot”, e magasztos, de szomorú emléket . . .

A történelem ama „márciusi Idustól” kezdve, minden esztendőben a „hazafiak” „zsarnokok bukásáról”, „szabadságról” emlékeznek — és évente így megéneklék a Márciust a főgymnasiumban és mindenütt Magyarországon.

Mert e kedves hónap, március, nemcsak a tavasz hírnöke, de egyszersmind a szabadságé is . . .

A tavaszt megéneklék az anglus, a spanyol, az olasz, a német, a francia, az orosz, egyszóval minden náció, de csak nekünk magyaroknak van olyan márciusunk, mely gazdag volt lélekemelő, magasztos mozzanatokban . . .

Szent biz’ az mindnyájunknak. És lelkesülünk emlékein . . . Mi honleányok is. Mert ekkor született a magyar szabadság, testvériség és egyenlőség szent háromsága. S e háromság áldásaiból meríti most is erejét a magyar nemzet! Ez a mi erős várunk! . . .

És valamint az ég boltozatáról, ha leszdnök a csillagokat s megfosztanók ekkép az eget ragyogó fényességétől, ép úgy ránk is borulna a halál rémséges éjjeli leple, ha elrabolnák a nemzetétől — e három fénylő csillagát!

— Minél távolabbról tekintünk vissza az elmúlt évekre — március 15-ike, a nemzeti vezéreszillag annál tündöklőbb, annál ragyogóbb, annál fényesebb lesz! . . .

— És e nagy nap, piros betűkkel fel van jegyezve nemzeti történetünk Krónikájában! Azért is szeretjük a márciust oly nagyon! . . . En is azt mondom, hogy:

A kedves üde május illat árja,
Alomba ringat holdas, holdas éjjelen,
Megérkezését lelkem várva-várja . . .
De a márciust csak jobban szeretem!

És szereti a márciust a kék katrinács kis tót leánya is . . . Mert a verőfé-

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Dániel Gábor.

Az irományok előterjesztése során elnök bemutatja Komárom város feliratát a fizetésrendezés tárgyában, több város és község tiltakozó feliratát a kalonai javaslatok ellen. (Eljenzés a szélsőbalon.)

Lovász Márton: Halljuk a mellette levő kérvények felfolvasását.

Endrey Gyula: De lesz szives.

Elnök: Jelenti, hogy napirend előtt Pap Zoltán óhajt felszólalni.

Ismét Gotterhalte.

Pap Zoltán: A miniszterelnök tegnap azt mondta a Gotterhalte ügyében: Ugy áll a dolog, hogy tisztázva van. Amde nincs tisztázva. (Halljuk a szélsőbalon.) A miniszterelnök nem folyt be a ruhák lefoglalásába, ez tény, de beleavatkozott olyan dologba, amelyhez semmi köze nem lett volna, hogy a darabot vegye le a műsorról.

Nessi Pál: Micsoda joga?

Pap Zoltán: Felfolvassa a főkapitánynak a ma reggeli lapokban megjelent kommünikéjét. Ez szintén azt bizonyítja. A másik dolog, amiért felszólal, szintén a közszabadság ellen vét. A honvédelmi miniszter ugyanis titkos rendeletet adott ki, melyben a honvédtiszteknek, valamint a tartalékos tiszteknek is megtiltotta, hogy a Gotterhalte előadására elmenjenek. Sőt tudomása van arról, hogy a helyőrség tisztikarából tisztek cirkáltak a színháznál s a bent ülő detektivekkel egyetemben jegyezték a tartalékos tisztek neveit, kik az előadáson megjelentek. (Nagy mozgás a szélsőbalon.) Hát így akarják kitépíteni az egységes magyar államot? Hisz ez az abszolutizmus szörös keze. Éppen úgy, mint mikor a honvédelmi akadémiában március 15-én a növendékeket a Gotterhalte tanulására kényszerítették. (Viharos zaj a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Szégyen! Gyalázat!

Bakonyi Samu: Nem szabad ilyet eltűnni.

Pap Zoltán: Nem akar vádlóként fellépni, épen ezért tárgyalagos felvilágosítást kér a miniszterelnöktől.

Szél Kálmán miniszterelnök: A

nyes tavaszi napsugár kialszja a földből a hóvirágot — ki az illatos kis ibolyát!

És megtelik a virágos eszerép tányérka üde, apró csokroeskákkal és az utcasarkon dideregve kínálják a szegény kis leányok a járdán sétáló uriközönségnek, hogy: „vegyenek ibolyát!”...

És mi veszünk — veszünk annyit, hogy teli a szobánk — teli a szívünk — hóvirággal — ibolyával — illatos, márciusi ibolyával...

És ha nem veszünk: Hoznak nekünk!

Hozza a férjünk — a gyermekünk — vagy az obligát — „courmacher”-ünk. Olykor a eselédünk is.

Atadják: „Édes! az első ibolya!” — így a férj — „kis mama, hoztam ibolyát!” a gyermek, aki maga szedte. „Aranyos Naesésám!” — és kecsesen nyújtja át, egy esep ibolya csokrot, a — courmacher — adott érte négy fillért!... „Tessék asszonyom!” mondja a eseléd — és velünk megfizetteti az — ibolyát!... No, de bár ki adja, örömet szerez vele. En nekem már egy egész Herbárium van — száraz ibolyából — pedig nekem „courmacherem” sincs!

A görögök az ibolyát az évente

honvédelmi minisztert érintő kérdésről nem nyilatkozhatik, majd az illetékes miniszter fog arra válaszolni. A mi a kérdés első részét illeti tegnap már megmondta, hogy a lefoglalás nem felsőbb helyről eredt. Megköveteli azt, hogy a mit helyéről elmond, elhagyják. (Zajos helyeslés a jobbon.) Különb ezt maga a főkapitány is mondotta nyilatkozatában. A mi a darab előadásának lehetőségét illeti, arra nézve semmi rendelet nem adatott ki s így sérelem ez irányban nem lehet. Nem érti tehát miért hozták ismételtm elő ez ügyet. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Különb megjegyzi, hogy a darabot maga a nagyközönség sem fogadta melegséggel. (Ugy van! a jobboldalon.)

Pichler Győző: Honnan gondolja?

Pap Zoltán: Szavai helyreigazításáért felszólalva kijelenti, hogy ő csak a közszabadság megvédéséért emelt szót. Mert Rudnay nyilatkozatából gyanu merül fel, hogy a miniszterelnök előzetesen beleavatkozott a dologba. És erre nézve nem is válaszolt a miniszterelnök, valamint arra nézve sem, mi igaz a honvédelmi miniszter rendeletéből. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Hát a miniszter, hogy válaszoljon.

Benedek János: Vagy az államtitkárja.

Gabányi Miklós: Soha sincsenek itt idejében.

Elnök: Következik a napirend. Első sorban határozni afelett, hogy a tegnapi ülésről elmaradt interpellációk mikor terjeszthetők elő. (Felkiáltások a szélsőbalon: Ma! Ma! A jobboldalon: szombat!) A kik elfogadják azt, hogy az interpellációk ma terjesztessenek elő, álljanak fel. (A bal és szélsőbal feláll.)

Kubik Béla: A többség!

Bay Alajos: Kisebbség!

Elnök: A többség szombatra kívánja elhalasztani az interpellációkat. Következik

az ujoncjavaslat

folytatolagos tárgyalása.

Horváth Dezső: Nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.) Követeli a nemzeti hadsereg felállítását. Ehhez jogunk van. (Ugy van! a balon.) A mai hadseregnek semmit sem szavaz meg. Változtatni kell ezen a rend-

megújuló természet, a föld újra ébredésre és a szüzi ártatlanság symbolumának tartották. Ibolya-koszorus papnők ibolyákkal hintették meg, az ifjuság, a báj, az erény istennőjének fehér oltárait és Hellász ibolyáinak kábító illata volt a tömjén, mely szelid fuvola-zenével s lenge táncal kísért himnusaikat az örök-kék mennybolt felé való röptükben követte.

De még a bachausnők is ibolyafüzérrel körítették Thyrsos botjaikat.

Atlasznak a mennyboltozat hordozójának leánya, a mythologia szerint ibolyává változott, midőn az öt üldöző Apolló elől rejtkezett. Azóta szerény és rejtkezdő virág az ibolya, úgy mond a rege s Atlasz leányának megőrzött ártatlansága emlékére a tisztaság virága... és márciusban virít,

— Adná az Isten, hogy mi nálunk is minél előbb nyilna a kikelet e kis hirnőke, — az ibolya!...

De úgy gondolom, már mozdul a göröngy... S:

Szárnyuhogás zug ott fent a magasban... Mi az, mi repül oly széleseben?

A számozottak térnek vissza mostan...

O, Márciust én nagyon szeretem!

szeren. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az ifjuságot már az iskolában szoktassák hozzá a katonai neveléshez. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Visontai Soma: Aki a mostani vitát összehasonlítja a más vitákkal, annak el kell ismernie, hogy az ellenzék sohasem volt annyira hivatásának magaslatán mint most. (Ugy van! a szélsőbalon.) Annál nagyobb elismerés illeti az ellenzék küzdelmét, mert csak messzeható kutatás, tanulmányozás után lehet foglalkozni a kérdéssel. A jobboldali padok roskadoznak az egymás ellen intrikált nyugalmazott miniszterektől, bukott államtitkároktól. Amikor ott annyi eltemetett nagyság nyugszik, akkor az ellenzék fiatalemberekre van utalva, mert minden kérdés, minden titok ott temetődik el abban a szabadelvűpárti sírgödörben. E temetőben nyugszanak a nemzetipárt követelései is. A közvélemény elítéli a katonai javaslatokat. (Ugy van! a szélsőbalon.) A szabadelvűpárt most semmibe se veszi a közvélemény megnyilatkozását pedig egykor az egyházpolitika idején a szabadelvűpárt még az utcát is megmozgatta és a közvélemény erejével nyomást gyakorolt a koronára is. A közvélemény erejét és hatalmát semmiféle mesterkedéssel nem lehet kicsinyíteni, vagy gyengíteni. A közvélemény adja meg a bátortást az ellenzéknek a küzdelemhez. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Hiába beszélnek önök odaát...

Pichler Győző: Dehogyan beszélnek. Bár beszélnének.

Pallagi Géza: Mi nem obstruálunk.

Gabányi Miklós: Nem mernek beszélni.

Kubik Béla: Nem beszélnek, mert nem tudják magukat megvédeni.

Visontai Soma: Hiába beszélnek arról, hogy obstrukció folyik. Ez egy nagyszabású, eszmékben gazdag vita és jogos nemzeti ellentállás. (Zajos tetszés a balon és szélsőbalon.) Az obstrukciót nem lehet kormányzati tényekből kimagyarázni, hanem az ellenzék magatartásából. Gondolják meg, hogy a házsbálynak mennyi rendelkezését vehetné igénybe az ellenzék, ha obstrukálni akarna, mert még mindig reméli, hogy a többség lelkiismeretét feltámasztja.

Kubik Béla: Abba ugyan hiába bizon.

Visontai Soma: Az ellenzék magatartása rezisztencia.

Szél Kálmán: A kisebbség uralma.

Visontai Soma: Jogos önvédelmi harc. (Tetszés a szélsőbalon.)

Szél Kálmán: De hát ki bántja az ellenzékét.

Visontai Soma: Az a hadsereg, a melynek ezeket az áldozatokat kéri. És tiltakozásunk nem más, mint az ellenzékkel tömörített nemzeti közvélemény. (Viharos helyeslés a szélsőbalon.) A miniszterelnök a karzatra kukkerez.

Gabányi Miklós: Ide figyeljen, mikor ilyen fontos dologról van szó s ne kukkerezzen.

Rátkay László: Az öket támogató nemzeti közvéleményt keresi. (Derűtséggel)

Visontai Soma: De mire is nekünk hadsereg, mikor amugy is eltudnak foglalni területet az országból.

Beöthy Ákos: Elrabolni.

Szél Kálmán: Azt nem rabolták el, választott bíróság ítélte oda.

Rákosi Viktor: Fáj nekünk az a tengerszem.

Beöthy Ákos: Odaát meg nevetnek a markukba.

Rákosi Viktor: És kanesal tengerszemmel néznek reánk. (Derűtséggel.)

Visontai Soma: A jelenlegi hadseregnek egyetlen krajcárt áldozni nem szabad. Nekünk jogunk van a magyar önálló hadsereghez. Törvényeinkbe vannak letéve e jogok. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ennek bizonyítására hosszan foglalkozik a 67-es törvényekkel és nagy körültekintéssel ösmerteti azon törvény-cikkeket, melyek a magyar önálló hadseregről szólnak. Természetesen a 67-es törvények megalkotói nem hitték, hogy akadjon honvédelmi miniszter, aki ily kicsinylőleg, gunyosolylyal szóljon a magyar hadseregről.

Vihar készül.

Visontai Soma felszólalása után az elnök először is a holnapi napirendet akarta megállapítani.

Kubik Béla: Először tessék megolvasatni a képviselők számát és aztán határozatni.

Elnök a megszámlálást elrendeli. Kiderül, hogy a Ház nem határozatképes.

Apponyi ekkor nem tehetvén mást, újabb szünetet rendelt el. Negyedóra múlva megnyitja az ülést, de ismét azt állapította meg, hogy a Ház határozatképtelen. Egy negyed órai szünet után ismét megnyitja az ülést.

Szöcs Pál: Kéri a képviselők megszámlálását.

Most már harmadszor tűnt ki, hogy a Ház határozatképtelen. A negyedik szünet után Szöcs ismét megszámlálást indítványoz, a Ház még mindig nem határozhat.

Erős vihar.

A negyedik számlálás után Apponyi Albert névsorolvasást rendel el.

Thaly Kálmán: Tiltakozik a képviselők zaklatása ellen. Ő és pártja mindig teljesíti kötelességét. Most is temetésről hívták ide.

Beöthy Ákos: A méltányosság úgy kívánja, hogy három óra után ne tartsanak névsorolvasást. A képviselők nem tudhatják, hogy az ülés időn túl is eltarthat. Kötelességmulasztásról szó sincs, büntetni meg épen senkit sem lehet.

Elnök: A vita három óra előtt kezdődött, tehát a házszabályok elrendelik a névsor olvasást.

Kubik: A felelősséget viselje a kormánypárt, mert itt az intézkedik.

Holló, Horváth képviselők konstatálják, hogy a Visontai beszéde három óra után is tartott.

Elnök: Helyesnek találja, ha a nyugalom helyre állana és eltekinthetne a katalógus olvasástól.

Gajári: A határozatképtelenséget nem a jobb oldal okozta. (Nagy zaj.) Az ellenzék csak pár perccel előbb vonult be. (Zajos ellentmondások: névsort olvasni, kiáltják.)

Elnök: Folyton csönget s végül nagy zajban elrendeli a névsor felolvasását. Az eredményről holnap tesz jelentést. Miután a katalógus olvasásból kitűnt, hogy százegy képviselő van jelen, újra megolvasatam a képviselő urakat. Az újra olvasásból kitűnt, hogy csak 94-en voltak jelen.

És ez így tartott fél hétig. Az elnök még kétszer függesztette fel az ülést s kétszer konstatálta a határozatképtelenséget. A képviselőház telefonjai egyre csöngettek, de csak négy képviselőt tudtak beszóllítani.

Végre hat óraker kimondhatta az elnök, hogy az ülés határozatképes és megállapíthatta a napirendet.

Az ülés nagy zajban este egyegyedhét óraker ért véget.

Fővárosi szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

Nevezetes átalakulásra készül a lipótvárosi Kaszinó. Alapszabályváltoztatásra és címváltoztatásra. Alapszabályai-ban körvonalozni akarja célját és lerakni alapját egy új magyarosító társaságnak, amelynek az volna a célja, hogy erős és szervezett propagandát indítson a főváros környékének megmagyarosítására. Szóval jövedelmének jeleutéken részét Kultur missióra szánja.

A címével is ki fog lépni a kerületi Macedóniából, amely szűk lett a nagy ambíciók számára. A lipótvárosi Kaszinó új címe ez lesz: *Országos Polgári Kaszinó*. Amely címben ki lesz fejezve az erős, bár lappangó ellentét a Kossuth Lajos-utcai Kaszinó és a Lipótvárosi Kaszinó közt. Hogy épen a Lipótvárosnál tartunk, nem lesz érdektelen az a pikáns pletyka, hogy a Lipótváros egyik ünneplést szépsége, egy fiatal elvált asszony, aki most tért haza Oroszországból, hangverseny-körutról, nőül megy egy volt miniszter fiához, aki mint menyasszonya, ép oly fiatal s a legjobb dzsentrikörökben vezényszerepet visz.

Szó van egy másik rendkívüli érdekes házasságról is. Egy róm. katolikus bankár családnak öregasszony leányát, akinek van két millió hozomány, hódított meg egy lipótvárosi kaszinói tag, aki maga innen van a harminc esztendőn, míg a menyasszony, anyakönyvi bevallás szerint, robog az ötvenegyhez. A vőlegény a múlt évben még nagyon szegény volt, most már automobilon jár, sőt beiratkozott a klubba alapító tagnak.

A kétségbeesett szülők — nem a vőlegény szülei, kik épen nincsenek kétségbeesve — most puhítják a vőlegényt, hogy a milliók elenértékeül legalább forduljon el ősei hitétől. Megteszi-e? Ugy mondják: igen.

VIDÉK

Nagy szerencsétlenség egy kőbányában.

— Saját tudósítónktól. —

Gyulafehérvárról írják: Az alsó-fehérmegyei Pojanac kőbányában tegnap nagy szerencsétlenség történt.

Dinamittal robbantásokat eszközöltek és a szikláknak egy jó részét már leszakították.

A midőn a levált szikladarabokat el akarták távolítani, a robbantás helyén megmaradt óriási szikla menydörgésszerű zajjal hirtelen levált és négy munkásra esett.

A környékből összefutott emberek 8 órai fáradságos munka után eltakarították a sziklákat, hogy a szerencsétlen munkásokat napfényre hozzák.

Ez sikerült is. De milyen állapotban! Mind a négy ember úgy össze volt törve, hogy fel sem lehet őket ösmerni.

A négy ember holttestét elszállították Gyulafehérvárra, a hol elfogják őket temetni.

A „Hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör“ II. Rákócy

Ferenc fejedelem felkelésének 200-ik évfordulója alkalmából e hó 29-én, a Kossuth-kör összes helyiségeiben Rákócy-ünnepélyt s ezt követőleg zártkörű táncvigalmat rendez. Az ünnepély kezdete este pont 6 óraker. Belépti-díj: személyenként 1 korona 60 fillér, családjegy 3 korona. Az ünnepély sorrendje: 1. „Hej Rákócy Beresényi,“ kuruc dal. Éneklí a dalegylet

és az iparos dalkör. 2. Ünnepi beszéd II. Rákócy Ferencről, tartja dr. Baltazár Dezső ev. ref. lelkész. 3. „Kuruc dalok,“ Káldytól, éneklí a dalegylet. 4. „Rodostói temető,“ Arany Jánostól, szavalja Szabó Antal áll. polgári isk. tanár. 5. „Rákócy-Beresényi emlékezete,“ éneklí az iparos dalkör. 6. Ünnepi zárszó, tartja Kovacs Gyula országgyűlési képviselő. 7. „Fohász,“ Huber Károlytól, éneklí a dalegylet. Karnagyok: Tóth Lajos és Mayer Kálmán.

MULATSÁGOK

Főiskolai ifjak táncestélye. A főiskola hallgatói március 26-án a Bikában táncestélyt rendeznek. Kitűnő, magyaros mulatság lesz ez, mely bizonyára összegyűjti Debrecen legszebb leányait. A jogászok és hittanhallgatók összes bálrendezési képességeit harcba vitték, hogy ezt az estélyt feledhetetlenné tegyék a hölgyeknek. A táncestélyen, melyre 6 koronás páholy és 2 koronás személyjegyeket bocsátottak ki, Magyarai Testvérek elsörendű zenekara muzsikál.

A Petöfi-dalkör által március 15-dikén az Arany Bika szálloda disztermében rendezett ünnepestélyen a következő felülfizetések tétettek: Egy bankettrendezés maradványa (K. A., O. K., Sz. K. rendezők) 90 korona, Debreceni Első Takarékpénztár 20 kor., Közgazdasági bank 15 kor., Komlóssy Arthur, Lestyán Adorján és Emmerth Antal 10—10 korona, Oláh Károly, Szabó Kálmán (tanácsnok) és Tóth András szobrász 5—5 kor., Bálint Samuné és özv. Vértessy Lajosné 4—4 korona, özv. Szabó Józsefné, Sinay Anna, dr. Varga Lajos, Keresztessy István, Haranghy László, Bicó Gyula, Nagy Gábor, Thieszen Arthur, Gaszner Géza, Horváth János (épitész) Retezár Kristóf, Nagy Imre és Berecky Lajos 2—2 korona. Rajci György és Asztalos József 1—1 korona, összesen 208 korona. Fogadják a „március 15-iki alap“ javára tett ezen nemes adományokért hálás köszönetünket. Egyben pedig kérjük a nagyérdemű intézeteket, egyleteket s általában a hazafias nagy közöniséget, hogy ezen alapot továbbra is pártfogolni kegyeskedjék. Debrecen, 1903. március 18. A Petöfi-dalkör elnöksége.

A „Hajdu-Hadházi műkedvelő zenekar“ március hó 28-án az ev. ref. főiskolában zártkörű zeneestélyt rendez. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona 60 fillér. Család-jegy 4 korona. Kezdeté pontosan este 8 óraker. A tiszta jövedelem egyenlőrészen az ev. ref. iskolai szertár s a zenekar felszereléseinek gyarapítására fordítatik. Műsor: 1. „Nyitány“ a Bánk-Bán operából. Előadja a műkedvelő zenekar. 2. A „Véneigány“, melodráma. Szavalja K. Fekete Péter ur, zongorán kíséri Hadházy Emma kisasszony. 3. „Vonós négyes“ az Oeskaí brigadérosból. Előadják: Varró Ferenc, dr. Hadházy Zsigmond, Ritókh István és Vida Károly zenekari tagok. 4. „Felolvasás,“ tartja Rákosi Viktor orsz. gyűl. képviselő ur. 5. „Kuruc dalok.“ Éneklí: Tóth József és Dávid Sándor urak. Kíséri a műkedvelő zenekar. 6. „Losonc végromlása,“ Borzó—Langertől, zongorán előadja Hadházy Emma k. 7. „Vig szavalat,“ tartja Baróthi István ur. 8. „Magyar népdal csoport.“ Hangszerelte Vida Károly ur. Előadja a műkedvelő zenekar.

Fodrászsegédek kedélyes estélye. A debreceni fodrász- és borbélysegédek, szerdán este kitűnően sikerült kedélyes estét rendeztek a Dréher-sör-csarnok télikerijében, mely zsufolásig megtelt szép asszonyokkal és leányokkal.

Goldstein Gyula ügyes megnyitó beszéde után Farkas Lajos szavalt, majd Pájer Janika, Takács Balázs és Vörös Lajos adtak elő monológokat. Szavaltak még Nagy János és Szántay József. Ezután Kiss Gyula zenéje mellett hajnalig tartó tánc következett. A kedélyes estén jelen voltak:

Asszonyok: Kovács Lajosné, Szikszay Aladárné, Kecskeméti Ferencné, Muraközy Kálmánné, öz. Onofry Józsefné, Feldmann Henrikné, Rottmanné, Párvy Sándorné, Goldstein Gyuláné, Oláh Béláné, Kiss Gyuláné, Szűcs Jánosné, Nagy Károlyné, öz. Novák Lajosné, Böszörményi Istvánné, Tatár Imréné, Bocán Ferencné, Voronyák Istvánné, Bereck Lajosné, Tupsánszky Mártonné, Keszler Vilmosné, Margulesz Ferencné, Pájer Ferencné, öz. Szondy Ferencné, Öz Józsefné, Nagy Józsefné, Szántai Józsefné.

Leányok: Kis Rózsika, Fülöp Mariska, Klein Mariska, Feldmann Hermina, Rottmann Bella, Csukás Margit, Tóth Eszti, Tóth Rózsika, Szabó Juliska, Varga Mariska, Böszörményi Juliska, Novák Erzsike, Tatár Bözsike, Nagy Mariska, Voronyák Erzsike, Voronyák Margitka.

SZÍNHÁZ

Bob herceg. A bájos Bob herceg Makó Lajosnak is talizmánja lett. Tegnap hetedikszor hallottuk Huszka Jenő fülbemászó muzsikáját és a hetedik előadást is zsufolt ház nézte végig. Felhő Rózsai estéről-estére nagyobb sikert ért el. Tegnap is folytonos taps, lelkes ünneplés kíséretében játszotta el szerepét s az első felvonás belépő dala után egy óriási virágkosárral lepték meg tisztelői. A Bob herceg úgy látszik hamarosan megéri a tizedik előadást, hogy aztán diadalmasan haladjon a huszadik felé.

A vasárnapi előadás. A paraszthűség szereplői nagy lelkesedéssel és ambícióval készülnek a vasárnapi előadásra, amely alkalommal lapunk felelős szerkesztőjének öt év óta nem adott népszínműve kerül színre. Elsőrangú művészi kezében van a darab minden szerepe. Érdekes, hogy ez alkalommal játszik először a debreceni színpadon parasztsiheder szerepet *Iványi Antal* a színtársulat jeles tagja. *Iványinak* a fővárosban nem egy népszínműben volt zajos sikere. Ugy hisszük, hogy ez a siker megsokszorozódva hozza meg a fiatal művészembernek ismét a babért.

Szerződötetés. Márton Miklós és Pápay Lajos, az ifjabb színészgeneráció két szorgalmas tagja, Feld Zsigmond híres színházához, a Városligeti Nemzeti Színházhoz szerződtek.

Beck Vilmos és B. Kertész Ella. Vasárnaphoz egy hétre ismét érdekes színházi estében lesz része a közönségnek. Egy illusztris művészpár fog vendégszerepeltetni a debreceni színpadon. Beck Vilmos, a magyar királyi operaház, Beckné Kertész Ella a Vigszínház művészei. B. Kertész Ella a Loute-ban lép fel vendégként. Az igazi, a művészi Loutot mutatja be, amelyet a fővárosi kritika annak idején olyan tuláradó lelkes elismeréssel fogadott. A *csengő, tiszta hangú*, bájos megjelenésű művésznek egyike a Vigszínház legünnepeltebb tagjainak, akinek debreceni vendég-

szereplése művészi szenzációszámba megy. Beck Vilmos, az opera mester énekesei közül való. Zengzetes szép hangja elbűvöli a hallgatóságot. A kiváló művész a *La Traviata* és *Troubadur* nagy áriáját, *Carmen*-ből a torredor belépőt és A két granátos című dalkölteményt énekl. Vendégszereplésük elé nagy érdeklődéssel tekint a műértő és művészetet szerető debreceni közönség.

A Krémer-pár Szatmáron. Krémer Jenő színtársulatunk művésze és felesége, K. Hegyi Lili a bájos énekesnő ma és holnap Szatmáron vendégszerepelnek. Az első nap a San-Toyban lépnek fel. Krémer Jenő kitűnő szerepét *Osulit*, K. Hegyi Lili pedig a szobaleányt játssza. Második estén Krémer Jenő az ő páratlan Puzsérjét mutatja be a szatmáriaknak, a melylyel *A doktor* című vígjátékban olyan viharos sikereket aratott.

Liliomszál. Szerdán délután gyermekelőadásul színre kerül Komor Gyula bájos tündérvígjátéka a *Liliomszál*, amelyet a fővárosi gyermekszínházban óriási tetszés mellett játszanak hónapok óta. Az érdekes félhelyezés előadással a gyermekeknek akar kedveskedni Makó direktor. Ugy hisszük, hogy szerda délután telt ház fog tapsolni a kedves tündérvígjáték szépségeinek.

Vasgyáros. Szerdán este valódi műélvezetben lesz része a közönségnek. Ohnet György régen nem adott színművében a Vasgyárosban lép fel, a társulat kiváló drámai művésznője *Menzáros Margit*. A társulat ez igazi művészteljesítménye *Claira* szerepét játssza el, a melyben Aradon óriási sikert aratott. Érdekes, hogy a legkisebb szerepet is művészi erők játsszák a darabban. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel tekint a már egyszer hirdetett, de elmaradt Vasgyáros előadása elé s szinte bizonyos, hogy szerdán este egészen telt ház fog tapsolni *Menzáros Margit* tiszta művésztelének.

A jövő hét műsora. Makó Lajos színgazgató a jövő műsorát a következőleg állapította meg. Hétfőn: „Bob herceg”, regényes operett. Kedden: „Lotti ezredesei”, énekes bohózat. Szerdán délután: „Liliomszál”, látványos színmű; este: „Vasgyáros”, színmű. Csütörtökön: „Frou-Frou”, színmű. Pénteken és szombaton: „Bajusz”, énekes vígjáték. Vasárnap délután: „Bor”, falusi történet, este „Loute”, bohózat Beck és Beckné vendégfelléptével.

UJDONSÁGOK

*** A polgármester nevenapja.** Kovács József polgármestert tegnapi névünnepe alkalmából a városi tanács testületileg üdvözölte. A délelőtt folyamán a református tanító-kar *Káposztás Imre* vezetésével tisztelgett a polgármesternél, később pedig *Várady Károly* a kegyes tanítórend főgimnáziumának igazgatója fejezte ki jókívánságait az egész tanári-kar nevében. Üdvözölték ezenkívül a polgármestert a hivatalok vezetői, és a sajtó képviselői.

*** Ev. ref. egyházközségi közgyűlés.** Holnap, szombat délelőtt 10 órára hívta egybe a debreceni ev. ref. egyház elnöksége a kistemplomban az egyházközségi közgyűlést, két kisebb jelentőségű birtok-kérdésben, t. i. a *Vecsey-Bruckner-féle* majorsági földeknek

házhelyekre felosztása és eladása tárgyában, továbbá a *Kossuth-utcai Szvatos-féle* ház megvétele kérdésében. Többen az iránt tettek nálunk kérdést, nem lehetett volna-e ugyanezen közgyűlés tárggyául kitűzni, hogy a *Mitrovics Gyula* elhalálása folytán megüresedett lelkesítő állás meghívás, vagy választás útján töltessek-e be? Megvalljuk, a feltett kérdésre határozott választ adni nem tudunk, legcélszerűbb lesz tehát, ha az illetők egyenesen az elnökséghez fordulnak kérdéseikkel.

*** Felhő Rózsai a Rákóczi-ünnepen.**

A debreceni színtársulat édesszavu, kitűnő primadonnája, *Felhő Rózsai* közreműködik a főiskolai ifjuságnak április 1-én rendezendő nagy Rákóczi-ünnepén. A bájos színésznő tárogató-kíséret mellett a kuruc-nóták gyöngyeit énekl. el. A Rákóczi-ünnep programja tehát ismét bővült egy számmal, mely bizonynyal nagy közönséget fog az estélyre vonzani. A műsoron tudvalevőleg *Maróthy Margit*, a Magyar Színház művésznője és *Pekár Gyula* orsz. képviselő, az illusztris író is szerepelnek, előbbi szavallatokkal, az utóbbi felolvasással.

*** József nap.** Tegnap volt a Józsefek napja. Voltaképen a gólyáknak is tegnap kellett volna seregeseit megékeznük, de bizony csak négy apró ember született tegnap. — Sokan üdvözölték *Kovács József* polgármestert, akinek házában lakoma is volt; azután *Erdős József dr.*, *S. Szabó József*, *K. Kiss József*, *Nagy József* főiskolai tanárok, *Ujfalussy József* orvost, *Hoffmann József* vizsgálóbíró, *Szabó József v. főszámvevő*, *Fodor József* városi mérnököt, *Kernhoffer József* bankfőnököt stb.

*** Telefon Hajdúvármegyében.**

A közigazgatás új rendje megengedi az egyes megyei hivataloknak a telefon útján való hivatalos érintkezést. Bihar-, Békés-, Arad-, Temesvármegyék már használják is a közigazgatási telefont, Hajdúmegye ezideig nem rendelkezett ezzel a praktikus eszközzel. *Rásó Gyula* alispán most tervezetet dolgozott ki Hajdúmegye közigazgatási telefonjának kiépítésére. A tervezet szerint a vármegye központját telefonhálózat kötné össze minden hajdúmegyei községgel és várossal. A telefon költségét a megye közönsége aránylagosan fedezné. *Rásó Gyula* alispán hivatkozva a megyei telefon közbiztonsági, közrendészeti és közegészségügyi jelentőségére Debrecen városától 800 korona segély kiutalását kéri, amely összegből a városon keresztül vezetendő huzal költsége lenne fedezendő. A megyei telefon nyilvános telefon lenne, használhatná a hatóság, a kereskedő és iparos világ. Ugy hisszük, hogy a tanács készséggel fogja megajánlani a kért csekély támogatást s hozzájárul a nagyfotosságu intézmény létesítéséhez, amelynek Debrecen hatóságai is sokszor vehetik hasznát.

*** Az egyetlekerti föld árverése.** Az egyetlekerti földet a városi tanács tegnap adta ki árverés útján. A 27 holdnyi földre 3 árverelő volt. A kikiáltási árat 1000 koronában szabta meg a tanács. Legtöbbet 1150 koronát *Farkas Gyula* ígért, így az egyetlekerti föld bérlete 3 évre az ő tulajdonába ment át.

* **Agglegények adója.** A gyermekvédelem érdekében nagyszabású ankétot hívott egybe Széll Kálmán, mint belügyminiszter, melyre több magas állású fővárosi szakember, országos képviselő, vidéki főispán és polgármester, két szociáldemokrata vezér, sőt hölgyek is hivatalosak voltak. A hölgyek körében egy igen életrevaló indítvány keletkezett, melyet felkérésükre dr. Münnich Aurél országgyűlési képviselő terjesztett elő. Azt indítványozzák ugyanis a hölgyek, hogy a hadmentességi adó mintájára hozassék be a nőtlenségi, helyesebben az agglegényi adó. Minden férfi, ki 30 éves korát elérve, meg nem nőül, fizeti ez adót, mely a gyermekvédelemre fordítandó. Az indítvány általános tetszéssel találkozott.

* **Uj népkör.** A belügyminiszter a „Kisujszállási Onképző Népkör“ című új egyület alapszabályait láttamozta.

* **A Hortobágy hasznosítása.** A mult esztendő végén — emlékezetében van még a közönségnek — erős mozgalom indult meg a Hortobágy hasznosítása mellett. A pótdadóval súlyosan megterhelt város pénzügyeinek rendezését sokan és pedig igen helyesen csak a Hortobágy hasznosításával látták rendezhetőnek. Akkor a törvényhatósági-bizottság is foglalkozott a hasznosítás kérdésével s az ügyet szakvéleményadás végett a gazdasági egyesületnek adta ki. Rosszabb helyet keresve sem lehetett találni, mert hiszen köztudomású, hogy a gazdasági egyület tagjai tulnyomó részben azt a fel fogást vallják, hogy a Hortobágy a debreceni polgárságé, a városnak nincs felette rendelkezési joga. Ezt a nézetet Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselőnek kellett volna írásban is kifejejnie, de Bakonyi Samu ugylátszik nem valami szívesen bolygatja a Hortobágy ügyét. Szóval ott állunk ma, a hol állottunk évtizedekkel ezelőtt, hogy ezt a kérdést mindenki nebatásvirágnak tekintje, a melyet veszedelmes dolog bolygatni. A pótdadó pedig egyre nő és fix jogok miatt szó sines arról, hogy pénzügyi viszonyainkat egyelőre gyökeresen rendezhessük.

* **Városi ákác-fák árverése.** A Hadházi-uton tegnap délelőtt Király Gyula tanácsnok felügyelete mellett fa árverés volt, a mely alkalommal a pallagi ákác-fák kerültek eladásra. — Különösen a Boeskaikerti lakosok jelentek meg nagy számmal az árverésen s több mint 200 csomó fát vásároltak meg. A közeli napokban a bökényi és balkányi ákác-fák kerülnek árverés alá.

* **Finn-esti vacsora.** A második finn-este után, szombaton nagy társasvacsora lesz az „Angol Királynő“ éttermeiben. Menü étlap szerint. A rendezőség ehelyütt hívja meg e vacsorára az érdeklődőket.

* **A gazdasági szeszgyár ügye.** A Pallagon építendő gazdasági szeszgyár ügye legközelebb a tanács elé kerül. A jog- és pénzügyi-bizottság legközelebbi ülésén veszi tárgyalás alá Hidvéger Mihály kérvényét, aztán a tanács asztalára kerülnek az összes akták. A márciusi közgyűlés már véglegesen dönt Hidvéger ajánlata felett.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Varga Károly ev. ref. 72 éves magánzó, Gombácsi Eszter ev. ref. 20 éves, Pátai Juliánna ev. ref. 5 hónapos, Faragó Róza ev. ref. 1 éves, Linder Gábor r. k. 10 napos.

* **A debreceni orvos-gyógyászati rész-egylet** f. hó 21-én, szombaton havi ülést tart, melyre a tagokat ezuton is meghívja az elnökség. Tárgy: dr. Ujfalussy József előadásának folytatása.

* **Magyar név.** Schuchardt János debreceni lakos, máv. művezető és kiskorú Ottó, Károly, Gusztáv, Nándor fiai belügyminiszteri engedéllyel Szalontai-ra magyarosították nevüket.

* **Tavaszi a Hortobágyon.** A hortobágyi sik pusztaság téli csendjét lassan lassan mozgalmas élet váltja fel. Azaz óriási állat állomány, a mely esztendőnként a hortobágyi pusztán talál élelmet, lassankint kivonul és átveszi megszokott birodalmát. Az elmúlt héten 21 ezer juhot hajtottak ki a hortobágyi legelőre. Április 5-én kihajtják az óriási disznócsordát, a mely most még a különféle erdőségekből van megosztva, azután sor kerül a lovakra és szarvasmárhákra. A hortobágyi legelő ez idő szerint nem a legjobb állapotban van. A régóta tartó száraz idő a fü növéseire kellemetlen reakcióval volt s ezt a legelők nagyon megsínylik. A gazdák azonban még biznak a március végében, a mikor talán talán megered az ég csatornája s a szikkadt Hortobágyot zöld pázsit-tengerré változtatja át.

* **Katonai elbocsátás.** A honvédelmi miniszter Lénárt Jánost, a debreceni 3-ik gyalogezred gyógyszerügyi járulnokát, április 1-től kezdődőleg a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

* **Kétszer lopták meg.** Szomjas torkát egy kis uj kerti borral akarta megöntözni Sipos Ferenc. A Csiesogó korecsma előtt megállította szekereit és betért a korecsmába. Körübelül egy negyed óráig lehetett bent, mely idő épen elég volt arra, hogy lovairól leszedjék az összes szerszámot. Azután már nem mert kedves élete párja előtt megjelenni s mielőtt haza hajtott volna, uj szerszámokkal látta el a lovait. De mintha csak tervszerűen üldözte volna a balsors, ezekhez az uj szerszámokhoz sem volt szerencséje. Ismeretlen üldözője a lakásig követte s mikor Sipos uram az igazak álmát aludta, feltörte az istálló ajtaját és elvitte az uj szerszámokat is. Sipos uram most már nem vett több uj szerszámot, hanem a rendőrséghez fordult, hogy elveszett holmiját megtalálhassa.

* **A tavaszi divat** remek újdonságai női felöltőkben u. m. raglanok, palétók, angol gallérok, valamint „Cybeline“ és „Etamin“ különlegességekben meglepő választékot találhatunk Rózsa Lajos divatáruházában.

* **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik a felejthetetlen megboldogult drága jó nőm, illetve édes anyánk elhalálozása következtében érzett borzasztó fájdalomunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. A Mandel-család.

TÁVIRATOK

Atila koporsóját feltalálták.

Marburg, március 19. A késő éjjeli órákban szenzációs hírt közöl velünk a táviró. Egy Marburg közelében lakó st.-johanni paraszttal állítólag a Dráva mellett elterülő szántóföldön reá talált Atila koporsójára. A távirat szerint a szántogató paraszttal egy

bronz koporsóra bukkant. A koporsó mellett bronz fegyverek heverték és egy kifaragott kődarab, a melyre ez a szó volt vésve: *Atila*. A felfedező paraszttal értesítette a hatóságokat s 20,000 koronát kér a felfedezésért. A hír mindenféle nagy izgalmat keltett már csak azért is, mert a tudósok ezen a helyen, a Dráva mentén többször keresték a hunn király sírját.

Ötvenéves képviselői jubileum.

Róma, március 19. A kamara elnökéről, Biancheriről 50 éves képviselői jubileuma alkalmából az összes lapok nagyon rokonszenvesen írnak. Ma este a Monte Citorio nagy estély volt Biancheri tiszteletére. Az estélyen jelen volt a miniszterelnök a miniszterekkel, Saracco, a szenátus elnöke, sok képviselő és szenátor. Az asztalon ki voltak állítva az ajándékok, köztük a király arcképe sajátkezűleg írt ajánlással, egy régi sevrezi váza, amelyet a miniszterek ajándékoztak az ünnepeltnek, egy aranyérem és az összes képviselők arcképeit magában foglaló emlékkönyv, a melyet, a kamara ajándékozott Biancheinek. A miniszterek ajándékát a miniszterelnök adta át az ünnepeltnek. A jelen voltak egyuttal melegen üdvözölték az elnököt holnapi nevenapja alkalmából. Az est folyamán Biancheri megleghangu táviratot kapott Róma község tanácsától.

Állat az emberben.

Daruvár, március 19. A daruvári csendőrség letartóztatott egy Vancur János nevű vasuti őrt, a kiről kiderült, hogy feleségét egy pincébe zárva három év óta éhez-teti. Az asszonyban már alig volt élet, a mikor szabadlevegőre hozták. A vadállatias férjet letartóztatták.

Pitreich bizalmas rendelete.

Bécs, márc. 19. *Arbeit-Zeitung* mai száma érdekes rendeletről rántja le a leplet, amelyet Pitreich hadügyminiszter adott ki. A rendelet szerint a közös hadsereg aktív tisztjeinek tilos a párbajellenes ligába lépni. A szolgálatonkívülieknek azonnal meghagyandó, hogy amennyiben ilyen szövetségnek tagjai abból haladéktalanul kilépni tartoznak. A rendelet általános feltűnést keltett.

Az angol király üdülése.

Meran, március 19. Edvárd angol királyt jövő április hó 20-ika körül ide várják. A király két hétig fog itten üdülni.

Nagy árvíz.

Memphis. (Tennessee) márc. 19. Arcansasban a Misszissippit és a St.-Francis folyók között nagy árvíz volt, amely óriási károkat okozott. Mértföldekre terjedő vidékeken csólnak az egyedüli közlekedési eszköz. Attól tartanak, hogy sok ember el van zárva a forgalomtól.

A pápa beteg.

Trieszt, március 19. Egy ide a lapokhoz érkezett távirat jelentí, hogy a pápa súlyos beteg lett. A hír megerősítését várjuk.

Szakácsok kongresszusa.

Berlin, március 19. A német szakácsok szövetsége a jövő hónap 16-án kongresszust fog tartani, a melyen helyzetükről fognak értekezni. A szövetségnek 4000 tagja van Németországban és Angliában.

Méreg egy theaestélyen.

Köln, március 19. Egy előkelő theaestélyen szerencsétlenség történt tegnap este. Tíz nő és három férfi lett hirtelen rosszul a thea élvezete közben. A gyorsan előhívott orvos konstata, hogy arzénikum mérgezés történt. A cukorba, a mit a theához adtak, valahogyan arzénikum keverődött és okozta a bajt. Valamennyi beteget sikerült megmenteni.

Zsebtolvaj az operában.

Berlin, március 19. Az operában tegnap az előadás alkalmából egy veszedelmes, nemzetközi vasúti zsebtolvajt fogtak el. Az illető Weinstein Leiber, a kit a német, angol és francia hatóságok keresnek zsebtolvajlás miatt.

A helyzet a Balkánon.

Szófia, március 19. Ideérkezett jelentések szerint török esendörök tegnapelőtt Tobow mellett felgyújtottak több házat és egy bolgár templomot. A bolgár lakosság elmenekült.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 19. Készárúizlet mérsékelt kínálat és korlátolt forgalom mellett gyöngébb irányzatú. Határidőizlet lanya. Jegyzeteket: buza ápr. 7.45—46, buza okt. 7.38—39, rozs ápr. 6.04—05, zab ápr. 6.00—01, tengeri májusra 6.11—12, tengeri júniusra 6.18—19.

Bombamerénylet egy grófnő ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Lemberg, márc. 19.

Aljas merénylet tartja izgatottságban tegnapelőtt óta a város amugy is nyugtalan közönségét. Egy elvetemült ember bosszúból felfogadott gonosztevével bombát dobott be az őt kikoszorózott imádottja lakosztályába. A bomba felrobbant és két embert ölt meg.

Lasani Viktória olasz származású grófnő a Viktória-palotában lakik atyjával, Lasani Demus gróffal. A grófnő 24 éves, szép hajadon, a kinek kezéért már

sokan versenyeztek, de hiába, mert a szép grófnő, még eddig nem talált olyan embert, a kihez feleségül ment volna.

Legtüzesebb és legkitartóbb udvarlói közzé tartozott egy vidéki dús-gazdag fiatal ember, a kinek az a nagy hibája volt, hogy állandóan be volt rugva és durván bánt mindenkiel.

Ötször kérte feleségül a grófnőt, a ki hivatkozva a férfi rossz szokására, mindannyiszor elutasította. Az egész város tudta ezt és abban a társaságban, a hol megfordult, úgy hívta mindenki, hogy az őt kosaras vitéz.

Az őt izben kikoszorózott ember szerfelett dühös lett tervének ismételt meghiúsulása után és fenyegető levelet irt a grófnő családjának. A levélben azt írja a többek között, hogy mivel nem tud a grófnő nélkül élni, megöli magát, de a grófnőt is.

A napokban tényleg megkísérelte a grófnő meggyilkolását.

Megvesztegetett óriási összeggel egy cselédet, aki a grófnő közelében szolgált és ezzel gyorsan ölé mérget öntetett a grófnő italába. A grófnő szerencsésen megmenekült azonban. Amikor ugyanis a méreggel tele poharat szájához emelte, kellemetlen fojtó szagot érzett a pohárból.

Azonnal letette a poharat és atyjának megmondta ezt.

Kiderült, hogy a pohárban strichnin volt. A vizsgálat megindult és a bűnös cseléd bevallotta, hogy ő öntötte a pohárba a mérget, a mit a kikoszorózott ifjútól kapott. — A rendőrség most ezt vonta kérdőre és bár tagadott mindent, gonoszsága mégis valószínűnek látszott és ezért letartóztatták.

Családja azonban nem nyugodott addig, a míg szabad lábra nem helyezték. Nagy pénzbeli kezesség mellett ez hétfőn meg is történt.

Alig hogy megint szabadlábban volt, megint egy borzasztó terv végrehajtásához fogott.

Felbérelt egy asszonyt, aki tegnapelőtt éjjel egy puskaporral és golyókkal megtöltött 6 cm átmérőjű bombát dobott a grófnő hálószobájába. Az orgyilkos ugyanis a Viktória-palota kertjébe mászott és miután világosságot látott a grófnő szobájában, azt hitte, hogy az lefekszik aludni. Nagy erővel belökte az ablakon, amely abban a pillanatban nagy robajjal felrobbant.

A grófnő komornája és egy cseléd volt éppen a szobában. A bomba mind a kettőt elpusztította. Darabokra szaggatott holttesteiket úgy találták meg a padlón. Az orgyilkos megmenekült, de mindenki tudta, hogy ki az értelmi szerzője a bombamerényletnek.

A kikoszorózott bosszuálló ifjút elfogták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gondnokság. A nyiregyházi kir. törvényszék Fiala Gyula kereskedőségét elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Szerelmi tragédiák.

— Saját tudósítónktól. —

Bécsben két megrázó szerelmi tragédia játszódott le, mely szerte a császárvárosban nagy részvétet keltett. Két szerelmes pár menekült a halálba az

élet forgatagából, mely csak lemondást és boldogtalanságot szánt nekik.

Különösen megrázó Gmeiner Frigyes ékszerész és Zeug Adolfné drámája. Gmeinernek felesége volt, Zeug Adolfnének férje, a két családos ember szívét egy végzetes szenvedély forrasztotta össze s hogy ne fájjon nekik a világ megvetése s elhagyott hitveseik fájdalma a Dunába vetették magukat.

Gmeiner Frigyes jó családból való, atyjának Bécsben nagy bérháza van. Hat év előtt nősült és sokáig a legboldogabb házaseletet élt. Tavaly ismerkedett meg egy társaskocsin Zeug Adolfnéval, a ki egy gyárban munkavezetőnő volt. Ez az asszony is már három év óta volt férjnél s a házasságából két gyermek származott. A férj a múlt év elején Berlinbe ment dolgozni, a hova minduntalan hívta maga után az asszonyt. Ez el is ment volna, ha nem hozza össze a sors Gmeiner Frigyessele. A két ember megfélekedezett családjáról, a kárhozatos szerelem teljesen rabul ejtette őket.

Sokáig titokban tartották viszonyukat néhány nap előtt azonban Gmeinernek besugta valaki férje hűtlenségét. Az asszony azóta folyton sirt s kétségbeesetten vádolta az urát. A múlt héten az Oltakringen találkozott Gmeinerné Zeug Adolfnéval, a kit megtámadott s arcát és kezét egészen összekarmolta.

Mikor Zeug ezt elmondta kedvesének, elhatározták, hogy együtt fognak meghalni, miután együtt élniök lehetetlen. S e hó 9-ike óta eltűntek.

A Bécs melletti Aggsbachba mentek, a hol a meredek Dunaparttól egybefogódzva a hullámsírba vetették magukat. Munkások látták az öngyilkosságot, de segíteni nem tudtak. Az öngyilkosok a parton hagyták ruháikat, a melyekben található levelekből megállapították a halál önkénteseinek kilétét s az öngyilkosság okát. A holttesteket még nem találták meg.

*

A másik szerelmi dráma egy Ottakringi szállodában történt. Priger Károly fegyver-kovács és Duchl Franciska mentek a halálba. Szerették egymást, de a szülők nem engedték meg az egybekelést. Tegnapelőtt este mentek a szállodába s ezt megelőzőleg Priger revolvert és golyókat vásárolt. Priger a revolverrel előbb Duchl Franciskára lőtt, kinek szívét járta át a golyó és nyomban meghalt. Aztán önmaga ellen fordította a fegyvert, de a sebe nem halálos s most a kórházban ápolják.

CSARNOK

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

Bárcsak én is azt mondhatnám! — szólt Evelyn ur. Fájdalom azonban én a legnagyobb aggálylyal vagyok eltelve.

— Én is ép úgy vagyok azzal — szólt Klára.

Edith mit sem szólt, de szép arcának vonásai elárulták a bánatot, mely bensejében keletkezett. A fiatal orvos két nap óta való távolléte alatt érzé csak mennyire szereti őt. Jól érzé ő, hogy az ifjút valami szerencsétlenség érte, ő ez életben boldog többé nem lehet. És ő a legborzasztóbbat sejté. Gyanuja ellenállhatatlanul az állítólagos Milburt terhelte.

de szerencsétlenségére azt nem tudta igazolni, mert semmi bizonyíték nem volt, mit napfényre hozhatott volna. Utóbbinak látszólagos részvéte dacára, melylyel Reginald eltűnése felől beszélt és dacára annak, hogy Milburn körülményesen rajzolja az orvosnak nála tett látogatását és távozását, Edith nem csupán arról volt meggyőződve, hogy valahol fogságban tartják, de arról is, hogy a játékban okvetlenül Milburn és nővére keze működik.

Végre visszatért Lionel. Nagyon komoly arccal lépett be.

— Nos Lionel fiam — szólt Evelyn ur a legnagyobb izgatottsággal — mi jó hírt hozasz?

— Rossz hírt bátyám, de nagyon rosszat.

— Beszélj gyorsan — szólt Edith. — Ne tarts soká minket bizonytalanságban.

— Mindent elmondok; azonban hagyjatok egy kis időt: én...

— Beszéljél Carr urral? — szakította meg Evelyn ur.

— Igen — és ő úgy nyilatkozott, hogy még a legesekélyebb nyomra sem akadtak; a mellett még több oly körülményt mondott el, melyek engem, szegény barátomat illetőleg nagyon aggasztanak.

Lionel elbeszélte itt az olvasóink által már ismert tényállást Charlton elhurcoltatása felől, ki a 3-ik sétány egyik épületébe vitetett, azon éjjel, mielőtt az Evelyn-házhoz költözött s csodás menekülését a rablóbarlangból egy vasrudnak kifeszítése által. Elmondta továbbá, hogy a rendőrfőnök vélekedése szerint a szerencsétlen fiatal orvos most ép annak a bandának kezébe jutott, mely akkor életére leselkedett és — tévé utána Lionel — ez ugyanaz a banda lehet bátyám, mely a múlt télen az ön lakába behatolt és a melynek szomoru következményeit csak Milburn Ralp háritá el.

— Mégis csak különös, — szólt Evelyn ur — hogy a doktor, ha az a történet igaz, sohasem beszélt nekünk arról

(Folyt. köv.)

A Józsefstadti kőkoporsó Rablánczon a hazáért.

— Irtá: FARKAS EMÓD. —

— Folytatás. —

Hanem aztán, a mint tovább tépeledött, egy-egy sugár is bevillant lelke viharos sötétségébe.

Egy sugár, mely mindazt a borzalmasságot, a mit csak látott, kegyetlen álomnak festette.

Ettől megint felujult reménye, mint a jégesőtől földre döntött virág.

És az előbb még rémektől fojtogatott ifju bizni kezdett. Hajnal felé esőndes álom szállt pilláira, mely megerősítette ellankadt izmait és fölűdítette elgyötört lelkét. De azért arezán meglátszott a lelki vihar nyoma, sápadt és becsent volt az és társai igaz részvétellel néztek rá.

A Molnár Józsi flótája se szólt most, a jó fiu nem akarta fölbreszteni vele az ifju szívében az elszunyadt keservet. Majd ha csakugyan bekövetkezék az a szomoru pillanat, hogy elhurcolnák tőlük, akkor olyan halotti indulót fúj neki, hogy a várkövek is zokogni fognak.

De most miért rikatná meg őt? Egy szívébe dobott kő volna most e hang, mely újra viharos mozgásba hozná a gyötrelmek elsimult hullámaait.

Farkas ma korábban is kelt mint rendesen s a mint meghallotta az előszobában az ordináncok kopogó lépteit, gyorsan felöltözött és kiment, hogy valami biztosat halljon sorsáról.

(Folyt. köv.)

Eladó

a Vénkert elején, az ut mellett fekvő 2206 négyszögöl területű szőlőskert, nyaralásra alkalmas pajtával és borházzal, hozzávaló szüreti eszközökkel, kívánatra a terület házhelyekre is kiosztható.

Értekezhetni özv. Márton Károlynénál, Kossuth-utca 18. szám.

Nyaraló.

1068 □ öl beültetett terület, igen szép modern lakás, nagy terrasse, pincze, külön cselédház, konyha, borház eladó. Értekezhetni Hatvan utca 13. szám, az emeleten.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy

Hatvan-utca 17. szám alatt liszt, korpa, főzelék és sóraktáramban, a legszolidabb árak mellett, kisebb és nagyobb mennyiségben pontos kiszolgálásról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Teljes tisztelettel.

Stern Ignácz.

Több elsőrendű kitüntetés!

széles czimfeliratokat és festményeket, mindennemű ércbetűt, családi czimereket, butor, portálat és épület fényezéseket és mázolásokat, aranyozásokat, sűrűs bronzirózásokat, templom- és szobafestéseket készít a legjobb kivitelben, méltányos árak mellett:

ZELINGER EDE

czimer, czimfestő és mázó, ő cs. és kir. fensége József főhercz. udvari szállítója.

Debreczen, Darabos-utca 16.

A legújabb tavaszi
kosztüm- és ruhaszö-
veteink meglepő szép
választékban
megérkeztek.

Mintagyűjteményünk hét-
főtől f. é. márczius 2-től
kezdve, a nagyérdemű kö-
zönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divat áruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Olesó törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és bérházakra 15 — 65
évre. A kölcsönök bármikor visszafizethetők.

Magas kamatu kölcsönök olesó
törlesztéses kölcsönökké átvál-
toztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tá-
jékoztatást nyújt

a Takarékszövetkezet
részvénytársaság

Debreczenben, Csapó-u. 4. sz. a.

Szőlővessző és torma eladás.

Kitűnő minőségű gyökeres
szőlővesszőt, tormát, torma
dugványt ajánl

a gr. Degenfeld József és dr. Bal-
kányi Miklós urak „Erzsébet“ szö-
lőtelepének kezelésébe.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

BLATTNER GYULA

értesíti a mélyen tisztelt közön-
séget, hogy 102 éve alapított
üveg- és porcellánüzletét, va-
lamint üvegezési vállalatát má-
jus 1-én a Lamprecht volt
(Biedermann) palotába he-
lyezi át.

Üzlet áthelyezés
miatt leszállított
áruk.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldött. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Egy furcsa gyerek sokat szomorkodik néhány nap óta és nem tudja mire vélni a levél késését. Esöngye kér valakit, hogy válaszoljon.

Ajánlat.

Nem hiszi? Meggyőződhetik róla, hogy a mostani tavaszi időnyre, különösen női ruhaszövetek és tavaszi női felöltők sehol sem kaphatók oly nagy választékban és oly jutányosan mint Wallerstein Fülöp fia cégénél (Kistemplommal szemben.) Itt az üzlet most átalakítás előtt van, miért is a jelenlegi kirakat, vasoszlopok, kirakat üvegtáblákkal, vasredőnyök stb. minden órában nagyon jutányosan eladó.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sofirek. Divatos jó Batistok. Vászna Szőnyegek. Jó, olcsó Függönyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Három szobás utcái lakás május 1-re kiadó, jó víz az udvarban, ugyanott két szobás minden órában kiadó Péterfia-utca 80. sz.

Tölgyfa szőlőkaró kapható míg a készlet tart Hegedűs Emil tűzifa raktárában nagyban és kicsinyben, Miklós-utca 7. sz.

Férfi, női ruha tisztítást, javítást jutányos árban elfogad, Elek András Egyház-tér 3.

Kiadó birtok. A vámospécsi vasúti állomástól háromnegyed óra távolságra 500 holdas birtok 10-12 évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnővel, Hunyady-utca 17. sz. a Debreczenben.

Erdélyi Pincze Egyesület és Ditrli jó hírnevű borai raktára ifj. Czeglédy József üzletében.

Kereslet.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik Bán Kálmán fűszerkereskedőnél, Egyház-tér.

Üzletszerzők magas jutalék és fix fizetés mellett azonnali alkalmazást nyernek. Czim a kiadóban.

Eladás.

„Uj idők“ diszkötésben, 2 évfolyam, jutányos árral eladó. Czim a kiadóban.

45-50 drb. még nem használt diszkötésű regények, elbeszélések és verses kötetek olcsón eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Kényelmes szép nyaraló nagy árnyékos parkkal a Vénkertben eladó. Értekezhetni Márton Gyula üzletében, a Bika szálloda mellett.

Eladó szőlő a Homokkert 2-dik járásban, közel a vasúti hidhoz, a földülő ut mentén 3 darab egyenlő 300 négyszögletes részekre osztva, összesen 900 négyszöglet egészben vagy egyes 300 négyszögletes részben. Értekezhetni ott, a 185. sz. alatt lakó tulajdonossal.

Eladó házak: 1. Az Erzsébet-ut 17. számú 62. négyszögletes házastelek. — 2. A Hadházi-ut 25. számú 105. négyszögletes telek. — 3. Hajdu-Sámson főutcáján a Zsdánszky-féle 464 négyszögletes házas telek. Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál.

Női kerékpár, kevésbé használt, nagyon olcsón eladó, Földváry L. Kossuth-utca 1. szám.

Egy konzul tükör és egy luszter eladó. Czim a kiadóhivatalba.

Szépség, szépítés, a józolás követelménye!

Férjhez menni óhajtó hölgyek a Matild arckemőcs, Matild krém, Matild arckezépfő szappan és poudert használják, mely ártalmatlan szerek, minden bőr tisztátalanságot megszüntetnek, biztosabban előrik czélukat és pénzüket nem dobják ki ok nélkül, mert ha e szerek bármelyike nem használ, a szer árát minden csürés csavarás nélkül visszaadják a czim: KUN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.) Budapest Török-nél. Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszerárán.

Hajdumegye és Debreczen szab. kir. város Főispánja.

137—1903.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen 1 (egy) rendőrbiztosi állás fog választás útján betöltetni, mely állás 1400 korona fizetésből, 200 korona lakpénzből és ruházatból álló javadal-mazással van egybekötve.

Azok, a kik erre az állásra pályázni kívánnak s a törvényes miősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez, folyó évi április hó 30-ik napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez az állás az 1873. II. t. cz. 4. §. b) pontja értelmében első sorban igazolványos altisztek számára van fentartva.

Debreczen, 1903. márczius 11.

Puky Gyula,
főispán.

A tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk: elsőrendű arankamentes, a magyar királyi állami vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt.....

lóhere és luczernamagot

eredeti quedlinburgi kitűnő csiraké-pességű répamagvakat, komócsin fűmagot, csibehurt, lenmagot, kendermagot, vetőmag búkkönyt, gyönyörű Hanna és Ghevallier árpát, vetőmag zabot stb. e e e

a legjutányosabb napi áron.

HOLLÄNDER ADOLF és FIA
Debreczen, Piacz-utca 28 ik szám.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanítésznek édes torma gyökér eladó. Kilója 48 fillér.

Árverési hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, folyó év

márczius hó 24-én

délután fél 2 órakor iparhatósági kiküldött jelenlétében, nyilvános árverésen el fognak adatni.

Debreczen, 1903 márcz. hó 9-én.

Első debreczeni magán kézi-zálog kölcsön-intézet
Arany János utca 9 ik szám.

Mihalovits J. gyógyszerháza „Kigyó“-hoz

Debreczen. Főpiacz. A városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló hatású

„Mollitergin“

ez s kézbőr finomító szépfő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! A szelkifújta arczot, vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőr-ápoló szer páratlan!

Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.